

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 216/2026-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátska kancelária Mandzák a spol., s.r.o., Zámocká 5, Bratislava, proti upovedomeniu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. IV/1 Pz 40/26/1000-4 z 13. februára 2026 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 23. februára 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) upovedomením generálnej prokuratúry č. k. IV/1 Pz 40/26/1000-4 z 13. februára 2026. Sťažovateľ navrhuje napadnuté upovedomenie zrušiť a vec vrátiť generálnej prokuratúre na ďalšie konanie.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru Žiar nad Hronom, odboru kriminálnej polície, II. oddelenia vyšetrovania ČVS: ORP-87/1-VYS-ZH-2025 z 27. augusta 2025 bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1 a ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 a ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona.

3. Proti tomuto uzneseniu vyšetrovateľa o vznesení obvinenia podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej Okresná prokuratúra Žiar nad Hronom rozhodla uznesením č. k. 1 Pv 70/25/6613-16 zo 16. októbra 2025 tak, že podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť sťažovateľa zamietla ako nedôvodnú. Uznesenie okresnej prokuratúry bolo obhajcovi sťažovateľa doručené 28. októbra 2025.

4. Proti predmetnému uzneseniu vyšetrovateľa o vznesení obvinenia (v spojení s predmetným uznesením okresnej prokuratúry) podal sťažovateľ 27. januára 2026 generálnej prokuratúre návrh

na zrušenie právoplatných rozhodnutí vydaných v prípravnom konaní v zmysle § 363 a nasl. Trestného poriadku.

5. Generálna prokuratúra napadnutým upovedomením z 13. februára 2026 obhajcu sťažovateľa podľa § 365 ods. 1 Trestného poriadku upovedomila, že podľa § 364 ods. 1 Trestného poriadku návrh na postup podľa § 363 ods. 1 Trestného poriadku možno podať do troch mesiacov od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, pričom v prípade sťažovateľa táto lehota uplynula 16. januára 2026. Vzhľadom na skutočnosť, že predmetný návrh sťažovateľa na postup podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku bol podaný až 27. januára 2026, t. j. až po márnom uplynutí zákonnej trojmesačnej lehoty na jeho podanie, nebolo o ňom možné konať postupom podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku.

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v podstatnom namieta, že generálna prokuratúra arbitrárne nepočítala lehotu na podanie mimoriadneho opravného prostriedku podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku od doručenia predmetného uznesenia okresnej prokuratúry (t. j. od 28. októbra 2025), ale nesprávne už odo dňa jeho vydania (t. j. od 16. októbra 2025), a teda podľa názoru sťažovateľa lehota na podanie návrhu podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku mu nezačala plynúť 16. októbra 2025 (keď predmetné uznesenie vyšetrovateľa nadobudlo v spojení s predmetným uznesením okresnej prokuratúry právoplatnosť), ale až 28. októbra 2025, t. j. dňom doručenia predmetného uznesenia okresnej prokuratúry obhajcovi sťažovateľa.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

9. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný

súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

10. Ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou predovšetkým zdôrazňuje, že v zásade nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory príslušného orgánu verejnej moci, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred orgánmi verejnej moci bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu príslušný orgán verejnej moci vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (porov. I. ÚS 17/01, II. ÚS 137/08, III. ÚS 328/08, IV. ÚS 11/2010). Ústavný súd teda nie je prieskumným súdom a úlohou ústavného súdu nie je suplovať orgány verejnej moci, ktorým prislúcha interpretácia zákonov v rámci ich právnym poriadkom upravenej pôsobnosti a právomoci. Z ústavného postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať len také rozhodnutia orgánov verejnej moci, prostredníctvom ktorých došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, resp. také, kde k porušeniu základného práva alebo slobody došlo v konaní, ktoré vydaniu samotného rozhodnutia predchádzalo. Skutkové a právne závery príslušného orgánu verejnej moci môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňované a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (porov. I. ÚS 12/05, II. ÚS 410/06, III. ÚS 119/03, IV. ÚS 238/07).

11. Nadväzujúc na uvedené, ústavný súd vo všeobecnej rovine pripomína, že upovedomenie patrí k procesným úkonom orgánov činných v trestnom konaní, resp. súdu. Spravidla je reakciou na žiadosť, návrh, podnet alebo iné podanie subjektu trestného konania odlišného od orgánu činného v trestnom konaní. Ak argumenty podávateľa nemožno akceptovať, v upovedomení sa uvedú dôvody, ktoré bránia prijať ním požadované opatrenia. Pokiaľ ide o náležitosti upovedomenia, Trestný poriadok ich nepredpisuje. Samotný obsah a rozsah upovedomenia je tak ponechaný na úvahe jeho spracovateľa. Napriek tomu musí mať upovedomenie orgánov činných v trestnom konaní takú kvalitu, ktorá zodpovedá povahe procesného úkonu, ktorého sa dotýka, obsahu podania podávateľa a osobitostiam trestného konania, najmä jeho štádiu, v ktorom sa poskytuje. Na inštitút upovedomenia pritom nemožno kladť rovnaké požiadavky, aké sú v zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu, resp. judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) kladené na odôvodnenia právoplatných, najmä súdnych rozhodnutí (IV. ÚS 534/2012, III. ÚS 384/2015, I. ÚS 434/2022, IV. ÚS 524/2023).

12. Podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku návrh na postup podľa § 363 ods. 1 Trestného poriadku môže obvinený podať vo svoj prospech do troch mesiacov od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia.

13. Podľa § 363 ods. 4 Trestného poriadku generálny prokurátor môže zrušiť rozhodnutie podľa § 363 ods. 1 Trestného poriadku do šiestich mesiacov od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia.

14. Podľa § 365 ods. 1 Trestného poriadku v prípade, ak generálny prokurátor po preskúmaní veci na základe návrhu oprávnenej osoby nezistí dôvody na zrušenie napadnutého rozhodnutia alebo ak uplynula lehota uvedená v § 364 ods. 1 alebo 3 Trestného poriadku, upovedomí o tom osobu, ktorá návrh podala.

15. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým upovedomením generálnej prokuratúry.

16. Ústavný súd na úvod konštatuje, že z už uvedených zákonných ustanovení je zrejmé, že Trestný poriadok poskytuje obvinenému v porovnaní s inými lehotami riadnych opravných prostriedkov (odvolanie 15 dní, sťažnosť 3 dni) na takýto návrh pomerne dlhú trojmesačnú lehotu. Na strane druhej Trestný poriadok v prípade návrhu podľa § 364 ods. 1 Trestného poriadku aj inak konštruuje začiatok plynutia lehoty na podanie tohto mimoriadneho opravného prostriedku, keď začiatok ochraňuje právoplatnosťou napadnutého rozhodnutia. Podľa § 184 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku uznesenie je právoplatné, ak zákon proti nemu nepripúšťa sťažnosť. Vo vzťahu k uzneseniu vyšetrovateľa o vznesení obvinenia Trestný poriadok pripúšťa sťažnosť, pričom túto možnosť aj sťažovateľ využil a bolo o nej rozhodnuté uznesením okresnej prokuratúry tak, že bola zamietnutá. Proti tomuto uzneseniu okresnej prokuratúry sťažnosť prípustná nebola, a preto jeho vydaním toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť podľa § 184 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, a to bez toho, aby bolo nevyhnutné jeho oznámenie sťažovateľovi. Napriek tomu toto uznesenie muselo byť sťažovateľovi doručené, a to podľa § 179 ods. 5 Trestného poriadku, podľa ktorého sa uznesenie, ktorým sa rozhodlo o opravnom prostriedku, v rovnopise doručí aj osobe, ktorej sa rozhodnutie priamo týka, a osobe, ktorá svojím návrhom dala na uznesenie podnet.

17. Či už sťažovateľ, alebo jeho obhajca si pri doručení uznesenia prokurátora museli byť vedomí toho, že toto uznesenie, proti ktorému nebola prípustná sťažnosť, nadobudlo právoplatnosť dňom jeho vydania podľa § 184 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, a rovnako si museli byť vedomí toho, že pomerne dlhá trojmesačná lehota na podanie mimoriadneho opravného prostriedku podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku neplynie od doručenia rovnopisu uznesenia, ale od jeho právoplatnosti, ako to stanovuje § 364 ods. 1 písm. a) a b) Trestného poriadku, s tým, že stále mali takmer celé tri mesiace na to, aby využili možnosť na podanie mimoriadneho opravného prostriedku generálnemu prokurátorovi, a preto sa nemožno stotožniť s ústavnoprávnym argumentom sťažovateľa, v zmysle ktorého iba počítanie lehoty na podanie návrhu (podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku) od doručenia rovnopisu uznesenia okresnej prokuratúry by bolo spôsobilé sťažovateľovi ako obvinenému umožniť plný a efektívny výkon jeho procesných práv v trestnom konaní. Tak to nie je, keďže výkon jeho procesných práv je primárne zabezpečený pomerne dlhou trojmesačnou lehotou na podanie návrhu podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku.

18. Ústavný súd vo vzťahu k obdobnej situácii, v akej sa nachádza sťažovateľ (t. j. nezaobranie sa návrhom na postup podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku vzhľadom na zmeškanie lehoty), už v minulosti (uznesenie ústavného súdu č. k. III. ÚS 270/2021-12 z 15. apríla 2021) konštatoval, že práve táto dlhá trojmesačná lehota s pomerne prísnou konštrukciou o tom, že právoplatnosť rozhodnutí, proti ktorým nie je prípustná sťažnosť, nastáva už ich vydaním, je dostatočným a proporcionálnym vyvážením medzi základným právom na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy na strane jednej s požiadavkou na efektívnosť trestného procesu na strane druhej. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že napadnuté upovedomenie generálnej prokuratúry je výsledkom aplikácie procesných predpisov a v okolnostiach prípadu sťažovateľa nevedlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

19. Rešpektovanie práva na spravodlivý proces prokuratúrou ako orgánom dozoru nad zákonnosťou prípravného konania je pritom potrebné skúmať s ohľadom na prípravné konanie ako celok. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že právna úprava trestného konania umožňuje sťažovateľovi aj v ďalšom jeho štádiu uplatniť právo na obhajobu právne účinným spôsobom, a tak sa brániť, či už proti vznesenému obvineniu, alebo podanej obžalobe. Trestné konanie je procesom, v rámci ktorého sa pri vykonávaní jednotlivých úkonov môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní a všeobecných súdov naprávať jednotlivé pochybenia, ku ktorým došlo v predchádzajúcich štádiách trestného konania, pričom takýmto pochybením je aj prípadná nedôvodnosť vzneseného obvinenia. Inak povedané, sťažovateľ aj v ďalšej fáze trestného konania disponuje možnosťami realizovať svoju obhajobu a prezentovať námietky, ktoré uplatnil v podanom návrhu na postup podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku, kde má v prípade ich potenciálnej opodstatnenosti šancu dosiahnuť výsledok obdobný (pozri § 215 – Zastavenie trestného stíhania) možnostiam právnej úpravy zakotvujúcej mimoriadny opravný prostriedok zrušenia právoplatného rozhodnutia v prípravnom konaní (III. ÚS 371/2014), a preto spravidla až po právoplatnom skončení trestného konania sa možno ústavnou sťažnosťou domáhať nápravy takých pochybení, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu a ktoré mohli viesť k porušeniu základného práva (IV. ÚS 220/07).

20. Ústavný súd konštatuje, že zvolený postup generálnej prokuratúry, ktorá sa sťažovateľovým návrhom na postup podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku vzhľadom na zmeškanie lehoty nezaoberala, neprekračuje limity práva na inú právnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy, a teda je ústavnoprávne akceptovateľný.

21. Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti dospel k záveru, že napadnuté upovedomenie nesignalizuje možnosť porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorej dôvodnosť by bolo potrebné preskúmať po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, resp. ústavný súd dospel k záveru, že medzi sťažovateľom napadnutým upovedomením na jednej strane a obsahom tohto základného práva na strane druhej neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o jeho porušení, a preto ústavnú sťažnosť v tejto časti v rámci predbežného prerokovania odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

22. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým upovedomením, ústavný súd konštatuje, že tento článok dohovoru sa týka iba rozhodnutí súdov rozhodujúcich o právach občianskej povahy alebo o opodstatnenosti trestného obvinenia osoby, ktorá je účastníkom konania pred súdom (m. m. III. ÚS 206/06). Generálna prokuratúra nemá postavenie súdneho orgánu a jej akékoľvek rozhodnutie nie je súdnym rozhodnutím v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru. Nevzťahujú sa naň preto striktné ani požiadavky vyplývajúce z práva na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré vyvodila judikatúra ESLP z práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Článok 6 ods. 1 dohovoru zahŕňa právo na súd, do ktorého patrí právo na prístup k súdu. K nemu sa pridávajú záruky ustanovené čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu a zloženie súdu a vedenie konania. To všetko v súhrne zakladá právo na spravodlivé prerokovanie veci (rozhodnutie ESLP z 21. 2. 1975, séria A, č. 18, s. 18, § 36). Právo na spravodlivé prerokovanie veci zahŕňa v sebe princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a iné požiadavky spravodlivého procesu (III. ÚS 199/08). Z čl. 6 (ods. 1) dohovoru

nevyplýva právo na začatie a vedenie trestného stíhania proti tretej osobe alebo právo na jej odsúdenie v trestnom konaní pre konkrétny trestný čin (napr. II. ÚS 589/2018). Z judikatúry EŠLP vyplýva, že čl. 6 dohovoru nie je aplikovateľný ani na poškodeného v trestnom konaní, ktorého trestné oznámenie prípadne bolo odložené bez toho, aby bolo začaté trestné stíhanie údajného páchatel'a (Duchoňová proti Českej republike, rozhodnutie z 2. 10. 2006, č. 29858/03). Vychádzajúc z uvedeného, možno uzavrieť, že tento článok dohovoru nie je na napadnuté upovedomenie aplikovateľný. Ústavná sťažnosť je teda v tejto časti nezlučiteľná *ratione materiae* s čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto ústavný súd ústavnú sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

23. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. apríla 2026

Peter Molnár
predseda senátu